

AZ I. EURÓPAI BIOFIZIKUS KONGRESSZUS

1971. szeptember 14–17-én a Bécs melletti Badenben rendezték az I. Európai Biofizikus Kongresszust. A kongresszus szervezője az osztrák Biofizikai Társaság, elnöke E. Broda professor, titkára A. Locker volt. A kongresszus ünnepélyes megnyitóján megjelent F. Jonas köztársasági elnök is. A megnyitót követő plenáris ülés előadója a Nobel-díjas M. Perutz volt, aki beszámolt munkacsoportja legújabb krisztallográfiás kutatásairól.

Tekintettel a Kongresszus földrajzi közelségére, a magyar biofizikusok népes csoportja jelentett be és tartott előadást, a különböző szekciókban. A magyar résztvevők száma közel 30 volt. Közülük 19-en jelentettek be előadást.

A kongresszus szervező bizottsága az IUPAB nomenklatúrájának megfelelően 10 csoportba osztotta az előadásokat: 1. molekuláris biofizika, 2. energia transzfer és átalakulás biológiai rendszerekben, 3. sejtek és szervezetek biofizikája, 4. sugárbiofizika, 5. biofizikai mechanika, 6. környezet biofizika, 7. biomatematika, 8. technika, 9. oktatás, 10. egyéb előadások.

A csoportosítást végző bizottság nem állt hivatása magaslatán. Előfordult, hogy az elméleti molekuláris biológia című szimpozionon kizárólag kísérletes anyagot tartalmazó előadások is elhangzottak. A Nobel-díjas Eigen professor előadását olyan kis terembe sorolták be, hogy az érdeklődők nagytöbbsége a folyósora szorult. Eigen professor a biológiai makromolekulák evolúciójáról és az anyag önszervező képességéről tartott igen érdekes és sok eredeti megállapítást tartalmazó előadást.

A Kongresszus az ún. nagy kongresszusok közé tartozott. A résztvevők száma kb. 1500 volt. Mint minden ilyen jellegű és nem egy épülettömbben rendezett kongresszuson, itt is zavarta a kongresszus sikerét az, hogy az egyszerre nyolc helyen is zajló előadások egymás utáni látogatására eleve nem volt lehetőség. Szinte közhelynek számít, hogy a kongresszusok legértékesebb szekciója, a „corridor section”, azaz a folyósói beszélgetések, diszkussziók érnek a legtöbbet.

A kongresszus szervezői érdekes újítással próbálkoztak. Az előadások in extenso szövegét a kongresszus kezdetére hat kötetben és a következő csoportosításban kinyomtatták: Vol. I Proteins, Nucleotides; Vol. II Radiation Biophysics, Free Radicals; Vol. III Membranes, Transport; Vol. IV Photosynthesis, Bioenergetics, Regulation, Origin of Life; Vol. V Biophysics of Cells and Organs; Vol. VI Theoretical Molecular Biology, Biomechanics, Biomathematics, Environmental Biophysics, Techniques, Education.

Minden résztvevőnek jogában állott a részvételi díj fejében egy könyvet kiválasztani a hat közül. Míg további kötetek á 200 schillinges áron állottak

a résztvevők rendelkezésére. A kongresszus végső programját tartalmazó füzet felszólította az előadókat, hogy az előadás ne a beküldött anyag ismétlése, hanem annak diskussziója legyen. Ez az újítás sok zavart okozott, mert arra nem volt elég idő, hogy a meghallgatandó előadás szövegét a hallgatóság részletesen tanulmányozhassa, és így aki megfogadta a rendezők tanácsát, az kitétte magát annak, hogy a közönség nem értette, miről beszél.

Szeptember 17-én 20 európai ország képviselőinek jelenlétében a badeni Kongresshaus-ban sor került az Európai Biofizikai Társaságok Szövetségének (FESPAB) alakuló közgyűlésére. A közgyűlésen az IUPAB-ot Reichardt professzor képviselte. Az eredeti osztrák javaslattal ellentétben, a közgyűlés svéd, holland és szovjet javaslatra Reichardt professzorral egyetértésben úgy döntött, hogy a FESPAB-ot egyelőre nem alakítja meg. Hosszú vita után úgy határoztak, hogy 1972. augusztus 7-14. között Moszkvában megrendezendő IV. IUPAB kongresszus lesz a megfelelő fórum arra, hogy az európai országok ott összegyűlt képviselői a Nemzetközi Szövetséggel egyetértésben döntenek egy külön európai szövetség megalakításáról. Az IUPAB kongresszusig rendelkezésre álló időben az Osztrák Biofizikai Társaság kapcsolatot tart az európai országok biofizikai társaságaival. A közgyűlés, a FESPAB megalapítása helyett, sokkal inkább hajlott afelé, hogy az európai biofizikai társaságok alakítsanak az EMBO, PHAGEINFORME mintájára informális klubot, amely nyári iskolákat, továbbképző tanfolyamokat és kerekasztal-konferenciákat szervez a résztvevő országok többségének kívánsága szerint.

Összefoglalva, az I. Európai Biofizikai Kongresszus az európai biofizikusok értékes szakmai összejövele volt, de a kongresszus után megtartott közgyűlés komoly formában felvetette azt a kérdést, hogy van-e értelme a jól működő nemzetközi társaságokkal vetélkedő regionális szövetségek megalakításának.

DAMJANOVICH SÁNDOR,
a MBT elnökségének tagja